

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING

Datum

31 juli 2023

Kenmerk

DGA-PAV / 34081927

nota

BNC-fiche Plantaardig uitgangsmateriaal

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

Aanleiding

Op 5 juli jongstleden heeft de Europese Commissie (hierna Commissie) een pakket met wetgevingsvoorstellen gepresenteerd, waaronder het voorstel voor de verordening van marktoegang voor plantaardig materiaal (hierna: PRM). Tijdens de Landbouw en Visserijraad van 25 juli jl. heeft de Commissie het voorstel toegelicht. Deze nota informeert u via het bijgevoegde BNC-fiche over het interdepartementaal, ambtelijk voorbereide standpunt over het voorstel van de Commissie.

Dit fiche wordt ingebracht in de definitieve interdepartementale coordinatie die moet leiden tot een kabinetsstandpunt. Op vrijdag, 8 september 2023 zal dit als hamerstuk in de MR worden geagendeerd. De Kamers zullen vervolgens zoals gebruikelijk worden geïnformeerd over de kabinetspositie middels dit BNC-fiche.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de kabinetspositie in het BNC-fiche.

Kernpunten

- De herziening van het huidige stelsel van richtlijnen voor productie en het verhandelen van plantaardig uitgangsmateriaal is gebaseerd op de evaluaties die de Commissie in 2013 en 2022 heeft uitgevoerd over deze regelgeving met aanvullend een impactanalyse waarin wordt gekeken naar de (beoogde) effecten van de nieuwe voorstellen.
- Het voorstel behelst een herziening van 10 bestaande richtlijnen voor plantaardig uitgangsmateriaal en de registratie hiervan in een

verordening, het hoogste wettelijke instrument in de EU. Ook de huidige richtlijn voor bosbouwkundig uitgangsmateriaal wordt een verordening. De huidige richtlijn voor uitgangsmateriaal van sierteelt blijft echter bestaan.

- De belangrijkste doelen die het voorstel nastreeft zijn uniformering van regelgeving en daarmee een gelijk speelveld binnen de EU, de regelgeving in lijn brengen met de nieuwe EU beleidsdoelen zoals duurzaamheid, klimaatverandering en biodiversiteit en het gebruik van nieuwe wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen.
- De belangrijkste drie aanvullingen op het huidige stelsel betreffen de introductie van nieuwe aanvullende duurzaamheidseisen voor de registratie van nieuwe rassen van groenten, de mogelijkheid dat de Commissie onder andere maatregelen zoals gewasrotatie kan verplichten voor herbicidetolerante gewassen (en gewassen met andere eigenschappen) en de mogelijkheid voor bedrijven om certificering zelf toe te passen, onder toezicht.
- Het voorstel ziet ook op de invulling van de voorwaarden voor registratie en het bijbehorende onderzoek van biologisch en heterogeen materiaal, die lichter zullen zijn dan de eisen voor 'klassiek' materiaal.
- Het voorstel leidt naar verwachting tot beperkte extra regeldruk en financiële consequenties voor overheden en bedrijfsleven.
- In het BNC-fiche onderschrijft het kabinet het belang van de doelen die de Commissie wil bereiken met dit voorstel.
- Al met al is het kabinet positief over de voorgenomen wijzigingen, met daarbij enkele kanttekeningen voor wat betreft de mogelijke gevolgen omtrent kostenverhoging voor met name het midden- en kleinbedrijf. Het kabinet zal zich ervoor inzetten dat die gevolgen beperkt zullen blijven.
- Een andere kanttekening is dat op een enkel punt de Commissie rechtstreeks voorschriften wil opleggen aan teelten in lidstaten. Het kabinet verzet zich daartegen en wil de ruimte behouden dat beslissingen op dit gebied door lidstaten worden genomen.

Toelichting

Het BNC-fiche is conform de richtlijnen afgestemd binnen de BNC-commissie (dus met alle betrokken departementen op ambtelijk niveau), dit is het voorportaal van de CoCo.

Politieke context

Gelet op de demissionaire staat van het kabinet, zal het een open kwestie voor de Tweede Kamer zijn. Naar verwachting zal er een meerderheid positief zijn over dit voorstel; het is een voortzetting van bestaand beleid met extra aanpassingen van het beleid ten behoeve van duurzaamheid en diversiteit in de landbouw. Parallel met dit voorstel ligt ook het voorstel over Nieuwe Genomische Technieken (NGT) voor, dat waarschijnlijk meer weerstand zal kunnen ondervinden, maatschappelijk en politiek. Mogelijk zal de Tweede Kamer een koppeling leggen tussen beide voorstellen, hetgeen ongewenst zou zijn.

Europees krachtenveld

De meeste Europese lidstaten hebben zich tijdens de Landbouw- en Visserijraad van 25 augustus jl. positief-kritisch over het voorliggende voorstel uitgesproken. Men is tevreden met de accenten op duurzaamheid en diversiteit, maar kritisch op eventuele lastenverzwaring.

Uitvoerende Diensten en Bedrijfsleven

Het voorstel is besproken met het bedrijfsleven en de keuringsdiensten NAK en Naktuinbouw, met het oog op uitvoerbaarheid en mogelijke impact op het bedrijfsleven. Tijdens de behandeling in raads werkgroepen zal dit overleg worden voortgezet.